

Η Συμβολή του Θεάτρου

στη **σεξουαλική αγωγή των εφήβων**
στο **φάσμα του αυτισμού.**

Έφη Καραγιάννη

kara-effie@hotmail.com

Αυγή Βιτανίδη

a.vitanidi@gmail.com

Επισκόπηση

- ✦ Εισαγωγή
- ✦ Σκοπός
- ✦ Μεθοδολογία
- ✦ Αποτελέσματα
- ✦ Συμπεράσματα
- ✦ Περιορισμοί
- ✦ Μελλοντικές Προτάσεις
- ✦ Φωτογραφικό Υλικό
- ✦ Βιβλιογραφία

Εισαγωγή

Η **παιδαγωγική του θεάτρου** έχει **κατοχυρωθεί θεσμικά** ως **ευεργετική** στην **εκπαιδευτική διαδικασία**.

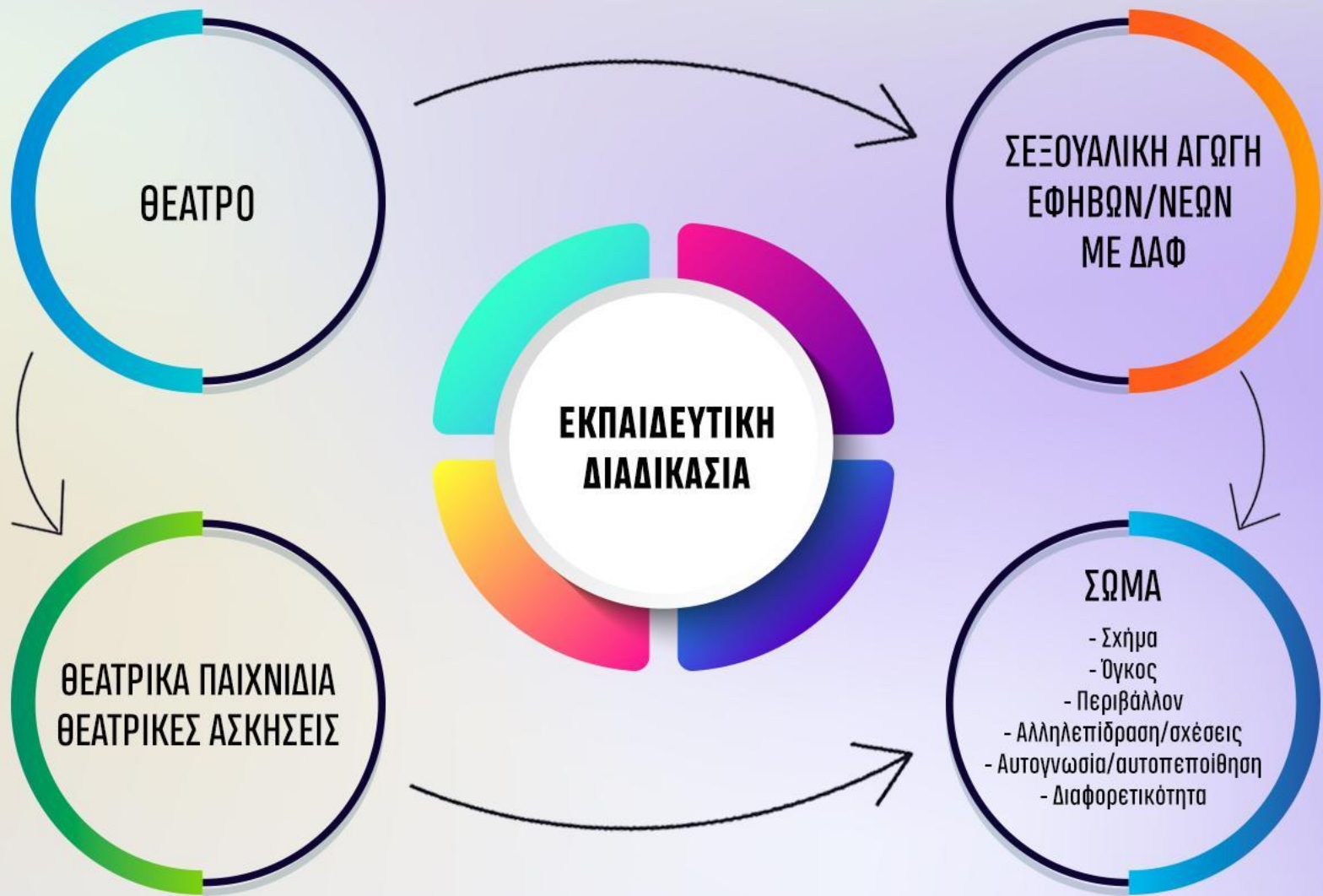
ΔΑΦ

- Στερεότυπα και επαναλαμβανόμενα μοτίβα συμπεριφοράς
- Κοινωνικά ελλείμματα
- Φτωχή ενσωμάτωση εξωλεκτικών στοιχείων επικοινωνίας (βλεμματική επαφή, ρύθμιση στάσης σώματος κτλ) με κοινωνικό σκοπό
- Ελλιπής κατανόηση κανόνων και κοινωνικών συμβάσεων

Παιδαγωγική Θεάτρου

- Διαμόρφωση της προσωπικότητας
- Ενίσχυση της κοινωνικότητας
- Ανακάλυψη / άσκηση των εκφραστικών δυνατοτήτων του σώματος
- Καλλιέργεια μνήμης (μέσω της επανάληψης/αναπαράστασης)

Σκοπός

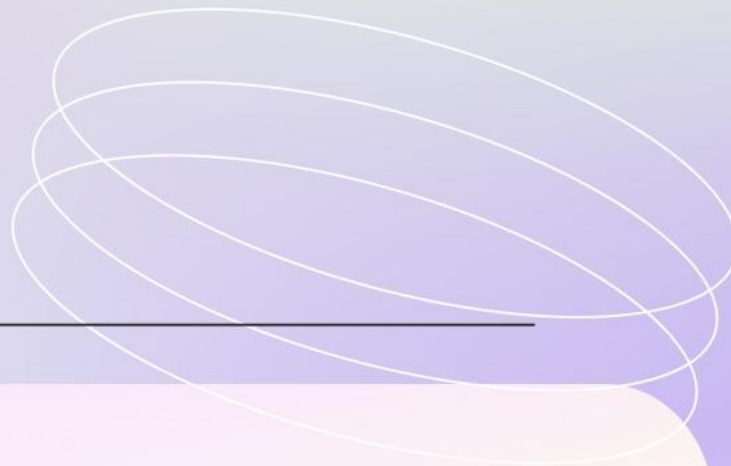

Μεθοδολογία

Ομάδες κοινωνικών δεξιοτήτων

Σταθερή δομή

- Τόπος
- Συχνότητα/εβδομάδα
- Διάρκεια/60'
- Αριθμός συμμετεχόντων
(5 έφηβοι)

Θεατροπαιδαγωγικές τεχνικές

- Αυτοσχεδιασμός
- Παντομίμα
- Αναπαράσταση
- Δάσκαλος σε ρόλο
- Playback
- Παιχνίδια ρόλων κ.α.

Ενότητες PSR

Εφηβεία

- Αντίληψη / Φροντίδα σώματος
- Έκθεση σώματος

Σεξουαλική ευεξία/ Σεξουαλικότητα

- Αυνανισμός / Εμμηνόρροια / Εκσπερμάτωση
- Σεξ & νομοθεσία
- Αγγίγματα & προσωπικός χώρος

Σχέσεις

- Είδη σχέσεων/χτίζοντας μια σχέση
- Συναισθήματα/ασφάλεια & εκφοβισμός
- Κοινωνική αλληλεπίδραση

Θέατρο, στρατηγική παρέμβασης

- Αναπαριστά καταστάσεις που αφορούν την εφηβεία και τις αλλαγές που επέρχονται σε αυτήν.
- Δραματοποιεί την φροντίδα και την έκθεση του σώματος.
- Θέτει θέματα για το σεξ, την νομοθεσία, το φύλο, τα δικαιώματα.
- Άμεσες καταστάσεις της καθημερινής ζωής
- Διευρύνει τις έννοιες του χαρακτήρα
- Αυξάνει την αντιληπτική ικανότητα σε σχέση με τον εαυτό του και τους άλλους

Σταθερή δομή μαθήματος ομάδας κοινωνικών δεξιοτήτων

- Τελετουργικό έναρξης και λήξης
- Κυκλική διάταξη μελών και οριοθέτηση χώρου με τη χρήση χαλιού και μαξιλαριών.
- Οπτικοποιημένοι κανόνες
- Σύμβολο και όνομα ομάδας
- Προσωπικό ημερολόγιο
- Προσωπικός φάκελος
- Συμβολική αμοιβή

Συλλογή δεδομένων

- Ημιδομημένες συνεντεύξεις
- Ερωτηματολόγια αυτοσυμπλήρωσης

✦ Αποτελέσματα

Μέσω των αναπαραστάσεων επιτυγχάνεται:

- Απόκτηση γνωστικών & επικοινωνιακών δεξιοτήτων φιλίας & σχέσεων
- Εξοικείωση με σωματικές αλλαγές στην εφηβεία
- Διαχείριση δυσκολιών
- Υιοθέτηση συμπεριφορών σχετικά με ανθρώπινα δικαιώματα / ισότητα των φύλων
- Διάκριση ιδιωτικού & δημόσιου χώρου
- Γλώσσα σώματος, αγγίγματα

Το Θέατρο στη σεξουαλική αγωγή:

- Εμπλέκει ευχάριστα τους συμμετέχοντες
- Απολαμβάνουν την διαδικασία
- Αδημονούν για τις συναντήσεις
- Δημιουργούν σενάρια για θέματα που τους απασχολούν
- Παίζουν ρόλους
- Εκφράζονται ελεύθερα
- Αντιλαμβάνονται πιο σενάριο είναι πιο λειτουργικό & αποτελεσματικό

Συμπεράσματα

Το **θέατρο** στη **σεξουαλική αγωγή**
εφήβων & νέων στο
φάσμα του αυτισμού:

- ✦ Εμπλέκει ευχάριστα τους συμμετέχοντες σε διαδικασία μάθησης
- ✦ Με τις εναλλαγές ρόλων προετοιμάζει για μελλοντικές αλλαγές ρουτίνας & τους βοηθάει να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικές προκλήσεις
- ✦ Ως εργαλείο εκπαίδευσης
- ✦ Ως πεδίο εξερεύνησης της ταυτότητας, της ποικιλομορφίας & της διαφορετικότητας
- ✦ Προάγει την ελεύθερη βούληση & την ελεύθερη έκφραση
- ✦ Λειτουργεί ενισχυτικά στην αυτονομία, αυτοδιάθεση & την ατομική συνείδηση
- ✦ Εμπνέει για μια καλύτερη ποιότητα ζωής

Περιορισμοί

- **Περιορισμένος αριθμός** δείγματος και πληθυσμού
- **Περιορισμός** των μεταβλητών σχετικά με το φύλο
- **Απουσία** ανάλογων παρεμβάσεων για σύγκριση

Η μελέτη επικεντρώθηκε σε όλες τις πτυχές της σεξουαλικότητας

Μελλοντικές Προτάσεις

- ✦ Περαιτέρω έρευνα
- ✦ Διεύρυνση αριθμού δείγματος και πληθυσμού
- ✦ Διεύρυνση των μεταβλητών σχετικά με το φύλο
- ✦ Μεταλαμπάδευση γνώσης
- ✦ Εφαρμογή γνώσης σε πραγματικό περιβάλλον, στις διαπροσωπικές τους σχέσεις
- ✦ Νέες ημιδομημένες συνεντεύξεις των συμμετεχόντων μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος
- ✦ Μετεξέλιξη της ομάδας

Σώμα Περιβάλλον Χώρος

Σώμα Περιβάλλον Χώρος

Σας Ευχαριστούμε

Έφη Καραγιάννη

kara-effie@hotmail.com

Αυγή Βιτανίδη

a.vitanidi@gmail.com

Βιβλιογραφία ✨

Boal, A. (2013).

Θεατρικά παιχνίδια για ηθοποιούς και για μη ηθοποιούς. Σοφία, 32-44

Χολέβα, Ν. (2019).

Κι αν ήσουν εσύ; Θεατροπαιδαγωγικές δραστηριότητες για την ευαισθητοποίηση στα ανθρώπινα δικαιώματα και σε θέματα προσφύγων. Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση.

Παπαδόπουλος, Σ. (2010).

Παιδαγωγική του θεάτρου.

Λουκρεζή, Σ. (2013).

Ανάπτυξη δεξιοτήτων συμβολικού παιχνιδιού σε παιδιά με αυτισμό.

Διδακτορική

διατριβή. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας

Neelands, J., Goode, T. (2015).

Structuring Drama Work. Cambridge University Press

Vygotski, L. S. (1978).

Mind in society: The development of higher psychological processes.

Chapter 6

Interaction between learning and development (79-91). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Αριστοτέλης, (1995)

Περί Ποιητικής. Κάκτος

Attwood, T. (2015).

Η διερεύνηση των συναισθημάτων στον αυτισμό. Πεδίο.

<https://autismgreece.gr/images/gspap2014-sexuality-lloannou.pdf>

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΜΕΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΑΝΤΙΛΗΨΗ

Playback Theatre - Βικιπαίδεια

Εφηβεία, Σεξουαλική Ευεξία και Σχέσεις Cygnet for Parents: Puberty, Sexual Wellbeing and

Relationships (PSR)

Ασκητής, Θ., (2016).

100 ερωτήσεις και απαντήσεις για τον γονιό, το παιδί και τον έφηβο. Ινστιτούτο Ψυχικής και σεξουαλικής υγείας.

Karnezi, H., & Tierney, K. (2009).

A novel intervention to address fears in children with Asperger syndrome: A pilot study of the cognitive behavior drama (CBD) model. Behaviour Change, 26(4)

Puchner, W. (2014).

Η επιστήμη του θεάτρου στον 21ο αιώνα. Κίχλη. 18-19

Autonomy in Moral and Political Philosophy

Πετρογιάννης, Κ.,

Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης. Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη Ιωαννίνων.

Λόγγος. (1921).

Δάφνης και Χλόη. (μετάφραση Ηλίας Π. Βουτιερίδης). Ελευθερουδάκης.